

væsentligst kun saaledes, at man nu kan see Størrelsen af disse Summer, medens man tidligere ikke kunde see den. Jeg troer i hvert Fald, at det vil være vanffeligt at paa- vise, at der er skeet en saa stor Forøgelse af Capitalformuen i Landet gennem Sparekassen, som man vil paaatae. Dernæst skal jeg blot tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at det jo er en vitterlig Kjendsgjerning, at Fattighyrden her i Landet er i en meget betænkkelig Stigen; saaledes mener jeg at have læst, at man har udfundet efter statistiske Opgivelser, at Stigningen beløber sig til flere Hundrede Tusind Rigsdaler aarlig. Jeg skal endvidere tillade mig at gjøre den Bemærkning med Hensyn til en ny Skat, at det har en væsentlig Betydning for Landet, at den ikke bliver større, end at den med nogenlunde Tagelighed kan bæres; og skulde det ikke kunde tænkes muligt, at en meget betydelig ny Skat vilde kunne mindste de Indtægter, der indflyde i Statskassen gennem de indirecte Skatter? Jeg troer det, men det er forøvrigt blot en Tanke, som jeg vil tillade mig at henstille til nærmere Overveelse. Nu gives der paa de forskjellige Statshusholdningsgrene visse Activer i Finantsregnskabet, hvorpaa man har henledt Opmærksomheden, for gennem disse at frembringe en større Indtægt, og man har da saaledes omtalt en Green, som jeg ogsaa skal tillade mig med et Par Ord nærmere at berøre, og navnlig henlede Opmærksomheden paa, nærmest af Hensyn til de ærede Herrer nye Medlemmer af Thinget, nemlig Statsforvæsenet. Der foreligger for Tiden ikke en saa nøiagtig Statistisk over denne Statshusholdningsgreen, at man kan gjøre en nøiagtig Beregning — en saadan Statistisk kan man maaskee vente, ialfald vil den være meget usselig, og jeg skal derfor holde mig til, hvad der findes i en Udvalgsbetænkning om denne Sag fra 1866—67. Den findes i Tillæg B Spalte 843, 45, 46, og med den høitærede Formands Tillæselse skal jeg heraf fremdrage blot et Par Linier og nogle enkelte Talstørrelser. Udvalget er her kommet til det Resultat, at naar hver Dønde Land bevoret Areal beregnes til 220

Rd. og Areal et anslaaes til omtrent 70,000 Tønder Land i det Hele, indbefattet Embedsjorder, saa faaer man ud, at Statskovenes samlede Capitalværdi vil blive omtrent 20 Millioner Rd. ialt, og da den rene Indtægt, man for Tiden har af Skovvæsenet, efter hvad det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) allerede har gjort opmærksom paa, kun beløber sig til 227,000 Rd. aarlig, vil man her finde et ganske mærkværdigt Misforhold. Jeg troer endog saa, at denne Sum 227,000 Rd. maaskee endnu maa modtage et Uddrag, eftersom der, saavidt jeg kan see, ikke hert er taget med i Beregning de Pensioner, som medgaae til Forstsvæsenets Embedsmænd, hvilke jeg troer bør tages med i Betragtning. Reenudbyttet bliver altsaa endnu mindre, og Renten af en Capital paa 20 Millioner Rd. er jo 800,000 Rd. aarlig. Altsaa 800,000 Rd. sammenstillet med omtrent 227,000 Rd. — det er jo et ganske mærkværdigt Resultat. Hertil maa jeg imidlertid sige, at det jo er meget glædeligt, at Regjeringen, saavidt man kan see, ikke har vist sig ganske utilkøielig til at gaae ind paa at sælge denne Slags Statsejendomme, og paa Grund af den Anhydning, jeg allerede har tilladt mig at gjøre, troer jeg vist, alle maae være enige om, at det vilde være usseligt, om denne Bei fremdeles maatte blive benyttet, da det vist er nødvendigt at benytte alle Beie, for at komme til den Dæfning af vore Statsudgifter, som er nødvendig. — Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds gjorde nogle Bemærkninger om Bygnings- skatten, som tildeels have fundet en nærmere Forklaring af det ærede Medlem, som sidst talte (Madsen), men hvori jeg dog ikke kan være ganske enig med det ærede Medlem for Veile. Det forekommer mig, at han i sin Betragtning kom til det Resultat, at de Klager, der have lydt over, at Kjøbstæderne ere forurettede med Hensyn til Bygningsafgiften i Sammenligning med Landet, ikke skulle være saa ganske begrundede. Hvis jeg ikke tager feil, var det vist denne Betragtning, det ærede Medlem fremkom med; men jeg troer som sagt ikke, at dette kan siges at være rigtig. Der